

דברי הכפר

שתי אימהות | נעם חורב

שתי אימהות מספרות
את הסיפור של הזמן האחרון -

אחת מתפללת שהבן שלה
לא יחזור בשאלה.
השנייה מתפללת שהבן שלה
לא יחזור בארון.

גיליון מס. 2934 * יא תמוז תשפ"ו * 26 ביוני 2026
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

בית כפר הנשיא מודיע בצער על
פטירתה בשיבה טובה של חברתנו

ג'וליה ניצן ז"ל

ומשתתף בצערם של
רותי, זאבי, עמוס וכל המשפחה

אמא יקרה,

כל כך הרבה שנים את אמא שלי. קשה לי להאמין שאת איננה.

תמיד חשבתי שאת האישה הכי טובה שהכרתי, תמיד רואה את הטוב בכל בן אדם ורוצה לעזור.

יש בך שלוה פנימית שמאפשרת לך להתגבר על כל המכשולים בחיים.

אני שמחה שעמוס, זאבי ויניתה ביקרו אצלך לעיתים קרובות ולא נשארתי לבד.

עכשיו את ואבא נמצאים ביחד במקום שהכי אהבת.

אתגעגע אליך אמא.

רותי

אמא MUM

ניסיתי הבוקר לכתוב משהו קצר להקריא על קברך, אך המילים לא באו.
רציתי לספר על אופייך החלוצי, הדעות הליברליות, על אהבתך לספרים
ותשבצים, על אהבת האדם שבך ועל חריצותך ושקדנותך, אך המילים לא
הגיעו.

חשבתי לתומי שאוכל להתכונן, אך לא הצלחתי.

שום דבר לא הכין אותי לרגע הזה.

מותך היכה בי כתער חד.

הרי איך זה יתכן? אנחנו שותפים כבר 76 שנים. לאן הלכת?

פתאום נשארתי יתום, בלי הורים ובלי מילים.

אמא, נוחי על משכבך בשלום. מגיע לך.

זאבי

ט' בתמוז התשפ"ו 24.6.2026 – 18.7.1924 ט"ז תמוז התרפ"ד

ג'וליה, אמא שלי היקרה, האהובה, אני מתקשה לדבר עלייך במושגי העבר.
102 שנים חיית בעולם הזה והיום את הולכת לעולמך.
הנני סמוך ובטוח שגם שם – בעולם הבא, נשמתך תמשיך להפיץ אור, אהבה
ושמחה כמו שהיית, עשית ופעלת במשך כל ימי חיך.
בחיוך מאיר פנים, באופטימיות, תמיד עם מילה טובה, בסבלנות ואוזן קשבת,
באחריות, בהתחשבות ובמוכנות לסייע ולעזור היכן שאפשר וצריך.
משחר נעוריך היית סוציאליסטית, קיבוצניקית (בלי מרכאות), ציונית ויהודיה
גאה.

לא לחינם בחרת בשם יהודית לשמך העברי. כשעלית ארצה בגיל 24, פקיד
משרד הפנים רשם את שמך בתעודות הזהות כגאולה – ובאה לציון גאולה!
WHAT'S IN A NAME?
THAT WHICH WE CALL A ROSE
BY ANY OTHER NAME
WOULD SMELL AS SWEET

אמירה זו נכונה גם לגבי שלושת שמותייך – ג'וליה – יהודית – גאולה.
לא לחינם נזכרתי בציטוט היפה הזה ממחזהו של שייקספיר –
ROMEO & JULIET
אמא, כשמה כן היא – A TRUE JEWEL
אבא היה אוהב לומר שכאשר הוא נפגש בך לראשונה בגיל 18, היית בעיניו
כיהלום גולמי וככל שעברו השנים יחדיו בצוותא במשך 80 שנה, נהיית בהדרגה
ליהלום מלוטש!

(בעזרתו הנדיבה כמובן).
זו למעשה רק חצי אמת...
להבנתי, אמא הייתה אחת מאותם יחידי סגולה שנולדו כיהלום מלוטש!
אמא הייתה אישה צנועה, ענווה, חכמה ואוהבת.
היא עשתה כל מה שנדרש בשמחה, במינימום דרישות וללא תלונות. היא נתנה
את כל כולה למען הכלל, הקיבוץ והמשפחה.

היא הגשימה הלכה למעשה, את האידיאלים והערכים בהם דגלה והאמינה בלב
שלם! ונפש חפצה!

אמא הייתה באמת מיוחדת! מופת למסירות והקרבה.

ניתן לומר (בלי שמץ של הגזמה) שכאשר אמא נולדה, שברו את השטאנץ –
התבנית ממנה היא הייתה עשויה.

היי שלום אמא.

כולי תקווה שמשאלת ליבך האחרונה תתגשם ביקום שמעבר ותזכי להתאחד
עם אבא/אריה אהוב ליבך ושיהיו לך חיים טובים ושמחים עם הרבה ספרים
ותשבצים, חיים מלאי משמעות ואהבה גם בגלגול הבא. אמן!
היי שלום אמא. את תחסרי לנו מאד! לי, לכל המשפחה ולכל מוקיריך באשר
הם.

נוחי על משכבך בשלום.

עמוס

ג'וליה קיבלה אותי אל חיק המשפחה באהבה ובחום כמו בת משפחה לכל דבר, עד כדי כך שבמשך 40 השנים האחרונות הרבה אנשים היו בטוחים שאני אכן הבת שלה ופנו אלי בענייניה השונים כאל ביתה.

אישה צנועה ופשוטה לכאורה שמאחורי הצניעות והפשטות הסתתרה חכמה גדולה ואינטליגנציה רבה של אשה שקראה הרבה ולמדה הרבה, דאגה לכולם ובעיקר למשפחתה.

הייתה לה רשימה של כל תאריכי ימי ההולדת של הילדים, הנכדים והנינים, והיא דאגה להתקשר לכל אחד ביום המיוחד לו כדי לאחל מזל טוב. לעצמה היא לא דאגה, לא רצתה לעצמה שום מותרות ולא רצתה שידאגו לה. המוטו שלה היה NOT TO WORRY.

ג'וליה, מה שלומך? איך את מרגישה? NOT TO WORRY.

ג'וליה, את צריכה משהו? NOT TO WORRY.

ג'וליה, מה אפשר לקנות לך? NOT TO WORRY.

לפחות ידעתי שאם אקנה לה עציץ עם צמח יפה, או פרחים לעציצים שלה, היא תשמח.

אני לא רוצה להכביר במילים כתב לפני שלמה החכם באדם לפני 2000 שנה את ספר משלי שנחתם בפיוט – אשת חיל ומשום מה הצליח לתאר את ג'וליה ולכן אקריא את אשל חיל.

ורק לפני סיום, אני רוצה לציין ולהודות לסיני המטפלת ההודית שהייתה אצלנו יותר מחמש שנים... קודם טיפלה באריה ואחר כך במסירות של בת, בג'וליה. גם כשג'וליה עברה לבית יונתן, היא המשיכה לבקר אותה כל שבוע. תודה רבה גם לצוות בית יונתן על הטיפול המסור.

באהבה – יניתה

מרים גבעול המורה למלאכת יד

1. השנה הקדמתי מתמיד להיזכר במרים גבעול מורתי המיתולוגית למלאכת יד. לא יודע למה. אולי בגלל ההתרגשות מחילופי השלטון הקרבים והולכים. טפו טפו טפו. אולי בגלל הקיץ ושרפות הקוצים שהעשן שלהן מזכיר לי אותה תמיד. בכל אופן נזכרתי וכעת אני רוצה לספר לכם סיפור קטן, שכבר סיפרתי אותו בעבר אולי יותר מפעם אחת, על המורה למלאכה שלי מרים גבעול האגדית, ועל הדבר שהכי אהבתי לעשות אצלה - רקמה.
2. בימים ההם עוד לא כתבו את המטפורה האולטימטיבית שכולם מייבבים בטקסי בית ספר "כי כולנו, כן כולנו רקמה אנושית אחת חיה."

ולכן רקמה אז הייתה עדיין רקמה בלבד, ולא עוד איזה דימוי קלישאתי על קשר בין בני אדם. רק מחט וחוט, בד ואצבעות קטנות ומסורבלות שנדקרות כל הזמן מהמחט ומדממות עד זוב דם.

3. מרים גבעול הייתה מלמדת אותנו (אי שם בתחילת שנות השישים במאה הקודמת) מלאכת יד, אך לא חסכה מאיתנו גם את כל שאר הדברים המופלאים שידעה, כמו איך מתקנים חורים בגרביים, וסוגים שונים ומופלאים של תפרים, שאמורים היו להפוך אותנו לאזרחים מועילים, ולא מועלים כמו היום, בחברה הישראלית המתגבשת.
4. מרים גבעול הייתה אישה קטנת קומה ומקומטת, בעלת קול ניחר ומחרחר, כנראה כתוצאה מכך שהייתה נוהגת לעשן סיגריות מסוג 'סילון' (היו אלה סיגריות בלי פילטר, שבאו בחפיסה כחולה שעליה היה מצויר מטוס סילון ממריא בגאון, ולמטה היה כתוב "20 סיגריות מזרחיות". ואף פעם לא הבנתי באמת למה קראו לסיגריות האלה "מזרחיות").
5. כשהייתה מרים גבעול מסיימת סיגריה אחת מיד הייתה מציתה אחרת. בימים ההם מורים עישנו עדיין בכיתות ולא הבנו שזה כה מזיק לבריאות. אבל הבנו לליבה של מרים גבעול המורה למלאכה, כי אין סיכוי שהיא הייתה מצליחה לנשום אם לא הייתה מדליקה סיגריה.
6. מרים גבעול הייתה מציתה לרוב את הסיגריה באמצעות קופסת גפרורים שהייתה שולפת בטקס גדול ורב רושם מתיק שחור וקטן. קופסה שכמעט תמיד

הייתה נופלת על הרצפה והגפרורים היו מתפזרים סביב. מרים גבעול הייתה נאנחת אנחה גדולה ומיוסרת ומתכופפת להחזיר את הגפרורים אל הקופסה, מוציאה מתוכה גפרור אחד נבחר, ואחר כך שני. בדרך כלל בגפרור השלישי היא הייתה מצליחה להבעיר אש בקצה הנכון של הסיגריה.

7. מאותו רגע שני כוחות טבע עצומים ומנוגדים היו פועלים על הסיגריה משני קצותיה. מצד אחד התקדמה האש שבערה מהקצה הבוהר, ומנגד התקדם באטיות ובנחישות נהר של רוק שזרם משפתיה שאחזו בסיגריה הנרטבת והולכת מצידה השני. ואנחנו, האזרחים לעתיד שלומדים מלאכת יד, היינו מתערבים ברוב נבזותנו מי מהם יגיע ראשון לאמצע הסיגריה, הרוק שמרטיב את הסיגריה או הכתם הבוהר שבקצה הסיגריה השני. ב-99 אחוז מהמקרים הרוק היה מגיע ראשון.

8. מרים גבעול מתה כבר מזמן. וגם אף אחד כבר לא מעשן היום סיגריות סילון. אבל עוד ימים רבים לאחר לכתה הוסיף עשן הסיגריות שלה להתאבך במדרכות העצובות בהן פסעה, עד שגם הוא התפוגג לגמרי. אפילו בזיכרוני. אבל היי כן למדתי לרקום!

9. כדי להוכיח שדובר אמת אנוכי, מצורפות תמונות של מרים גבעול ושל חפיסת סיגריות סילון. יודעי דבר שעדיין זוכרים, טוענים שלטבק שלהן היה טעם של קש מזרנים. ולמרות שעוד הספקתי לעשן כמה מהן אי שם באמצע שנות השישים, אני לא חושב שזיכרון טעם העשן שהן הותירו בי יגרום לי לחלוק עליהם.

אז ככה, קודם הייתה אליפות ה-NBA. אירוע שבו כל מיני גברים טרוטי עיניים היו קמים בשעה 03.30 בבוקר לצפות בעשרה אנשים שחובטים זה בזה באלומות בדרך אל הסל. ובכן אני מודה שלקח לי זמן ובהתחלה הייתי נרדם אחרי הרבע הראשון ומתעורר לקראת הרבע האחרון. אבל בגמר בין הניקס לספרס, כבר החזקתי מעמד מהתחלה עד לסוף המשחק. ועד לרגע שבו אננובי נגע באלפית השנייה האחרונה בכדור שנכנס לסל ובום נגמר המשחק. בסוף ניו יורק ניקס ניצחו את סן אנתוניו ווומבי החיזר והשמחה הייתה גדולה. למונדיאל אני פחות מתחבר אבל לראות את ליונל מסי בן ה-39 מבקיע קונצרט של שלושער, כאילו אין עוד שחקנים בינו לבין השער זהו מראה מרהיב. ואמוס ארגנטינה!

חיית הכאב

בשבת הקרובה 27.6 בשעה 11:00 בלב הקיבוץ פתיחה של התערוכה "חיית הכאב". ציורים שחלמתי בזמן ההקרנות. התערוכה היא ניסיון לתווך את חוויית ההקרנות שנמשכו חודש שלם במכון האונקולוגי בצפת.

חודש שהפך ל-22 עבודות ושני שירים התלויים על קירות לב הקיבוץ. התערוכה שהתה במשך חודש בגלריה בקיבוץ מחניים ומשכה קהל רב מכל קצוות הארץ. הציבור מוזמן בחום.

• המסע ללונדון – פרק אחרון

אחרי שישה ימים הגיעה העת לחזור הביתה. הפעם מנמל התעופה סטנסטד. אנו מצפים לקבלת פנים כמו בנתב"ג: נגשים לדסק של נעזרים ASSISTED ודיילת נחמדה שואלת מיד: במה אפשר לעזור לכם? ומהרגע הזה הכל מתנועע על כסאות גלגלים ותוך זמן קצר אנחנו ליד השער למטוס (בנתב"ג, בטיסה עם ישראייר, אפילו המליצו לנו לחכות לעלייה למטוס כי הנוסעים עדיין לא נכנסים אליו. "תשבו ונקרא לכם"). בסטנסטד דלפק נעזרים. דיילת חמוצת פנים שואלת איפה כרטיס העלייה שלנו למטוס. עדיין אין לנו כרטיס עלייה למטוס, אבל אנחנו אמורים להופיע ברשימות שלהם. לא דובים ולא זבובים. "באיזו חברה אתם טסים?" היא שואלת.

- ארקיע, אנחנו עונים.

- אין לנו דבר כזה

- ארקיע. ARKIA

- אין לנו דבר כזה.

- זאת חברה ישראלית

- AN ISRAELY COMPANY! !OH

ומיד היא שולחת אותנו ברגל למסדרון D אבל המסדרון הזה הוא של RYAN AIR והם לא יודעים איפה הדלפק של ארקיע. אנחנו ממשיכים ללכת ולחפש, ולסוף מתברר שזה במסדרון A בקצה האחורי. אין שום שילוט של ארקיע. הבענו השערה שזה בגלל הבטחון, אבל הדיילת בדלפק של ארקיע אמרה שזה לא, פשוט יש תקלה...

יש לנו עוד הרבה זמן, ואנחנו נגשים לאכול משהו.

יש לנו עוד הרבה זמן, ואנחנו נגשים שוב לדלפק הנעזרים, והפעם יש לנו כרטיס עלייה למטוס וכתוב עליו ASSISTED.

יש לנו עוד הרבה זמן, אבל הדיילת (אותה דיילת ששלחה אותנו קודם לחפש בעצמנו) אומרת לנו: אנחנו ניקח אתכם לשם, אבל אם לא נגיע בזמן, זאת לא האחריות שלנו!

עושים חושבים ומחליטים: לעזאזל עם הנעזרים, נלך ברגל. והדיילת סוף סוף מגלה יוזמה, ומציידת אותנו בסרט שעליו כתוב: בלי תור. וכך אנחנו עוברים במהירות את ביקורת הדרכונים ואת הבטחון. ואו טו טו נגיע לשער שלנו. אבל לא לקחנו בחשבון שעכשיו אנחנו צריכים לעבור את כל המסלול של ה DUTY FREE. ובנמל התעופה סטנסטד יש מ ו ן דוכנים של דיוטי. אל תקשיבו לפרסומת של "סוף סוף דיוטי", מסלול הדיוטי יכול להיות ויה דלורזה, בעיקר למי שאין לו שום רצון לקנות, בעיקר למי שמתנייע בקושי, בעיקר למי שממהר (עכשיו כבר אין עוד הרבה זמן) להגיע למטוס. ואנחנו הולכים והולכים ועוד הולכים. סוף סוף השער. לא השער למטוס, השער לרכבת שלוקחת אותך לשער שמוביל אותך למטוס, ושוב הולכים והולכים ונוסעים.

הגענו ברכבת לשער, אבל פה לא היה אף דייל צדיק שאמר לנו לחכות, כי הנוסעים עדיין לא נוסעים, הם עומדים ליד פתח המטוס ומפתח המטוס משתרך תור של עומדים שרוצים להיות נוסעים. ואנחנו עומדים אתם.

סוף סוף התיישבנו במטוס, כשמסביבנו עדת חרדים, ומאחוריי אמא חרדית שאינה מסוגלת למנוע מהילדה שלה לבעוט בגב הכסא שלי. מי שהצילה אותי הייתה הדיילת במטוס שהציעה לגברת מקום ישיבה אחר, והיא לקחה את הילדה למקום ישיבה אחר. אז איך קרה שבעבור זמן קצר שוב התחילו הבעיטות בגב הכסא שלי. אחר כך האמא הסבירה לי שלא היה לה נעים לשבת איפה שהציעו לה (אני מניחה שהושיבו אותה ליד גבר זר, רחמנא ליצלן, ולכן היה יותר נוח לחזור ולבעוט בגב הכסא שלי).

סוף סוף נתב"ג. סוף סוף נחיתה, ממש בזמן. אני פותחת את הטלפון ומתקשרת לפט בן-זאב שאמורה להחזיר אותנו הביתה, ואנחנו מתאמות את פגישתנו. מה שלא ידעתי באותו הרגע שהמטוס אמנם נחת, אבל אין לו מקום חנייה (הכיבוש האמריקאי של נתב"ג), ולכן הטייס מודיע שרק בעוד 25 דקות נוכל לרדת מהמטוס. זה לא מפריע לחצי מהנוסעים להצטופף במעבר, כדי להרוויח עוד 3 שניות בירידה.

כעבור 25 דקות המטוס מגיע לחנייתו, אבל שם אין שרול, אלא מדרגות אל האוטובוס שלוקח את הנוסעים לטרמינל 3. אנחנו, הנעזרים, מובלים אל המנוף המיוחד שמתחבר לדלת המטוס ומשם מוריד אותנו על הפלטפורמה לקרקע, על מנת לנסוע לכניסה לטרמינל 3. הנסיעה נמשכת חצי שעה! (בעקבות הכיבוש על ידי המטוסים אמריקאיים). את פנינו מקבלים דייל ודיילת של ארקיע שהמשמרת שלהם הלילה היא בהובלת כסאות הגלגלים החוצה.

מחכים לכבודה (מילה מכובדת למזוודות). הכבודה של אריה מגיעה מיד. הכבודה שלי, הטרולי, המזוודה שלי, לא מגיעה. עוד 20 דקות חולפות והטרולי

לא מגיע. אני מתקשרת בפעם החמישית לפט בן-זאב להגיד לה שזה ייקח עוד זמן.

בסוף, כשהבנו שהכבודה לא תגיע, הלכנו לדווח בדלפק של המטענים האבודים, הדיילים הנחמדים של ארקיע שחיכו אתנו כל הזמן הסיעו אותנו החוצה, כמעט לתוך זרועותיה של פט בן זאב. נחתנו בחצות, השעה עכשיו הייתה קרוב לשתיים בבוקר.

כפי שלימדו אותנו לכתוב בחיבורים על הטיול השנתי בבית הספר: "עייפים אך מרוצצים חזרנו הביתה" 22 שעות לאחר שיצאנו מבית המארחים שלנו באנגליה.

לסיום: לפני שנסענו, הייתי שרויה בהרבה חרדה: האם הטיסה לשם תתקיים? האם תהיה טיסה בחזרה, או שנהיה תקועים באנגליה. האם ניתקל באנטישמיות בלונדון? האם נספיק להגיע לרכבת בזמן? ועוד היו לי סיבות לחרדות לקראת הנסיעה. אך כל מה שסיפרתי למעלה, בכלל לא היה ברשימת החרדות שלי.

מסקנה?

להפסיק לדאוג, להפסיק את החרדות, ממילא מה שאולי יקרה, לא נמצא ברשימת החרדות שלך.

נ.ב. המזוודה שלי הגיעה, משום מה, באיחור לנתב"ג. זה היה ביום שישי בבוקר, רק ביום ראשון, יצאה הכבודה לדרכה לצפון. הנהג הודיע לי שהוא יגיע בערב. חיכיתי חיכיתי, לא בכיתי, אבל בשעה 11.00 נשמעה אזעקה. ומכיוון שהנהג לא ענה לי, הנחתי שהוא כבר לא יגיע בלילה והלכתי לישון.

והסוף? למרות האזעקה, הנהג הגיע בלילה לכפר הנשיא, אבל אני כבר לא עניתי לטלפון, ולכן המזוודה הגיעה ביום שני...

שבת שלום

תמר וולפין

התערוכה החדשה בגלריית המפגש

ביום ראשון נערכה פתיחה חגיגית של התערוכה "נקודת אחיזה" בגלריית המפגש. הרבה מחשבות עולות בי אחרי הפתיחה הזאת. ראשית: דליה זלצברג, הגבורה, שעם התמודדותה עם המחלה המכלה, היא משיבה מלחמה שורה. ובתוך מלחמת האיתנים הזאת, נקודת האחיזה שלה, בין השאר, היא עוד תערוכה! ממש לא מובל מאליו, ממש לא הולך ברגל! דליה: חזקי ואמצי, מצאי לך הרבה נקודות אחיזה, רפואה שלמה והחלמה מהירה.

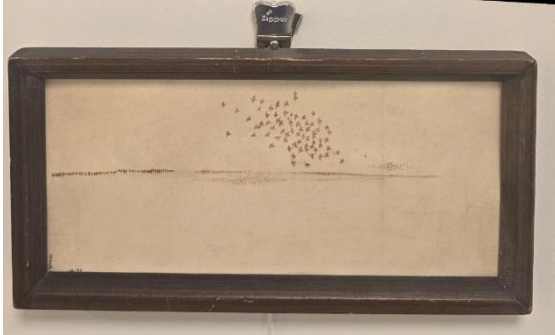
שנית: רננה (רני) חייט, שאינני יכולה להפסיק להתפעל מכשרונה, מיצירותיה, והפעם מהציור, שהוא גם הסמל של התערוכה:

זהו ציור או צילום? או גם וגם? ערימת הארגזים נראית כאילו היא עומדת ליפול, והיא מחפשת נקודת אחיזה. בדבריה בפתיחה פקחה רני את עיני לראות שערימת הארגזים הזאת היא הסמל של מה שעבר על רבים רבים באיזור שלנו, ובאזורים אחרים בארץ: הפינוי, העקירה מהבית, ויחד עם זאת מסר של איתנות, וגולת הכותרת היא "בראשית". הפינוי, איננו סוף, השיבה הביתה היא בראשית ובסיס לעתיד טוב יותר. אמן!

עיקר התערוכה נמצא בפרוזדור מימין. תערוכה של ציורי ויקטור בן רשף ז"ל מול ציוריו של יבין בן רשף שיבדל לחיים ארוכים, ושימשיך ליצור גם דברים אפלים, מפחידים וכואבים, ולצידם מיצגים ופרוייקטים צבעוניים מלאי הומור.

עד כאן כמה רשמים (ובהחלט צריך היה לכתוב עוד, אבל אני מאחרת את "שורת המוות" DEAD LINE לירידה לדפוס, ולכן – עד כאן להיום

ויקטור (ברק) בן-רשף (פרידלנדר) ז"ל

אומן, חוקר, איש טבע וידע.
כל עבודת אומנות היא קצהו של קרחון
של תחום מחקר אחד או יותר.
אוסף של ידע שעליו מורכבים רעיונות ותפיסות ויזואליות.
הסביבה והחברה הן זרמים חזקים בעבודותיו.

יבין בן-רשף

בן קיבוץ. מצייר בהיחבא.
חושב במעגלים ורואה בחלומות.
יודע בדיעה נמורה, שהנוף הנראה מעיניים.
משקף את נפש הרואה.

QR code

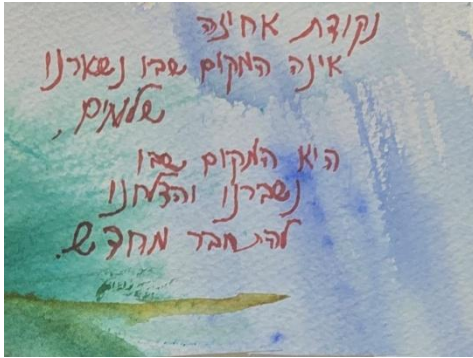
ברק פורת

אדריכל, מתכנן ומנהל פרויקטים.
בוגר לימודי אדריכלות ועיצוב פנים.
בעל משרד "ברק פורת אדריכלות" בכפר הנשיא.
מאז שאני ילד אני רואה את העולם בצורה קצת שונה -
דרך הדמיון. לפעמים זה מפריע ולפעמים זה מתנה.
הציור הוא תחביב שמאפשר לי יד חופשית ומשחרר אותי
מעולם החומר בו אני מוצא את פרנסתי. אך גם מחבר אותי
למקצוע שלי ומאפשר לי לשלב את הפרטים הקטנים
לתמונה גדולה.

barakpo.arc@gmail.com | 054-2666348

QR code

תמר וולפין

בגלריית הוילאג' נפתחה ב-21.6.26 תערוכה מרשימה, בהשתתפות מספר אמנים מהקיבוץ ומהסביבה, בהפקה ואוצרות של דליה זלצברג. בפתיחה החגיגית הוקראו דברים שדליה כתבה, הופיעה מקהלת הגוספל של כפר הנשיא בהפקה וניצוח של רוני וגנר, ונאמרו מילים מרגשות ע"י חלק מהאמנים.

ערב טוב לכולם,
ותודה שבאתם להיות פה איתנו.
כאוצרת שבחרתי את השם "נקודת אחיזה", חשבתי שאני בוחרת נושא לתערוכה.
עם הזמן הבנתי שבעצם בחרתי את הסיפור שאני עצמי חיה.
בחודשים האחרונים אני מתמודדת עם מחלה אונקולוגית לא פשוטה.
המחלה לקחה ממני הרבה דברים, ובתקופה האחרונה היא לקחה ממני גם את יכולת הדיבור כפי שהכרתי אותה.
יש ימים שבהם הגוף מחליט בשבילך.
יש ימים שבהם האנרגיה נגמרת לפני שהיום מתחיל.
יש רגעים שבהם נדמה שהעולם ממשיך לנוע, ואת רק מנסה להחזיק מעמד.
דווקא מתוך המקום הזה נולדה עבורי התערוכה הזאת.
לא כבריחה מהמציאות.
אלא אחיזה בה.
היצירה, המפגש עם האמנים, בחירת העבודות, השיחות, התכנונים, ההקמה - כל אלה הפכו להיות נקודת אחיזה שלי.
סיבה לקום בבוקר.
סיבה להרים את הראש מעל המחלה.
סיבה להסתכל קדימה.
וככל שהתהליך התקדם, הבנתי שאני לא היחידה שמחפשת נקודת אחיזה.
כולנו מחפשים אותה.
כל אחד בדרכו.
אחד במשפחה.
אחת בחברות.
מישהו בזיכרונות.
מישהי בטבע.
באמונה.
בעשייה.
ביצירה.
בקהילה.
וכשאני מסתכלת על האולם הזה הערב, אני רואה הרבה יותר מתערוכה.
אני רואה אנשים שונים מאוד זה מזה.
אמנים צעירים לצד ותיקים.
סגנונות שונים.

חומרים שונים.
 סיפורי חיים שונים.
 אבל לכולם יש מקום כאן.
 בימים שבהם נדמה שהחברה שלנו עסוקה כל כך במה שמפריד בינינו,
 התערוכה הזאת מזכירה לי כמה כוח יש במה שמחבר.
 הרי אף אחד מאיתנו לא יכול לעבור את החיים לבד.
 כולנו זקוקים מדי פעם ליד מושטת.
 למבט טוב.
 למילה טובה.
 לאדם שיזכיר לנו שאנחנו לא לבד.
 אולי גם זו נקודת אחיזה.

אני רוצה להודות מעומק הלב לכל האמנים והאמניות שהפקידו בידיי את
 היצירות שלהם.
 לכל מי שסייע בהקמת התערוכה.
 לחברים, למשפחה ולקהילה שסביבי, שהחזיקו אותי לא מעט פעמים כשהיה לי
 קשה להחזיק את עצמי.
 ואני רוצה להודות גם למחלה.
 כן, למחלה.
 לא משום שהייתי בוחרת בה.
 אלא משום שהיא לימדה אותי עד כמה היצירה, האנשים והקהילה הם מתנה.
 ועד כמה חשוב לבחור בחיים, גם כשהם מורכבים.
 אני מזמינה אתכם להסתובב בין העבודות ולשאול את עצמכם שאלה אחת:
 מהי נקודת האחיזה שלכם?
 ומהו הדבר שמאפשר לכם להמשיך לצמוח גם ברגעים שבהם נדמה שהכול
 מתערער.
 תודה שבתם.
 ותודה שאתם חלק מנקודת האחיזה שלי.

"לפעמים נקודת אחיזה היא לא מקום שאנחנו
 מוצאים.
 לפעמים היא האנשים שבוחרים להחזיק אותנו
 עד שנצליח לעמוד שוב בכוחות עצמנו".
 תודה .

דליה זלצברג

מזל טוב ושפע ברכות

בת נולדה לנשלי וטל אינטון
נכדה לאביבה ואריק אינטון

אנו מאחלים לכל המשפחה המורחבת
שתצלו אותה

באשר, הנאה, נחת והרבה אהבה

מתוך חשך וערפילים,
מגיעים קולות, מגיעים צלילים.
צעד ראשון אל העולם הזה,
יד קטנה שאת האצבע תופסת.
נשימה ראשונה, בכי של אור,
הכל משתנה מעבר למסוף.
ברית חדשה של אהבה טהורה,
שמתחילה עכשו, בדיוק בשניה הזאת.

מירית מור

נדב חייט

טל לינטון

ענבל אזור

איתן צייכנר

יעל מאור

30.6 נתן ברק

אבי רוזנקרץ

ליבי קוזמין

1.7 קרול בילגורי

מיה טיקוצ'ינסקי

אפרת שמואל

אופירה ואן דונגן

שני קפלן

דורי אדלשטיין

2.7 אשר ראובינוב

אניה סגל

יולי חייט

סיפור לשבת

נאום הפרידה

ביום ראשון האחרון כתבתי את נאום הפרידה לחבר הכי טוב שלי. ואז הקראתי לו את זה בדוכן טאקו בתחנת האוטובוס בשתיים בצהריים. הוא היה עדיין חי וקיים, עם ספל הקפה שלו ביד, מסתכל עלי כאילו השתחרר לי בורג. ואולי באמת.

קוראים לי פדרו, אני בן 69. האיש שמולי הוא אסטבן. הוא בן 70. אנחנו חברים כבר ארבעים ושתיים שנה. נפגשנו באתר בנייה בשנת 84. הוא היה קצת מעופף והפך דלי מלט על המגפיים שלי. 'כיבדתי' אותו במחרוזת שלמה של גסות רוח, תוך שימוש בלקסיקון עשיר של קללות. אבל כשהמשמרת הסתיימה, הוא הושיט לי את היד ואמר, "בוא, פדרו, אקנה לך משהו לשתות כפיצוי". מאז, לא עבר שבוע שלא צעקנו אחד על השני על כוס משקה.

לפני שלושה חודשים קברנו מכר משותף. הנאומים היו מדהימים: אנשים נזכרו איזה "אור" הוא היה, איך הוא עזר לכולם, כמה הוא התכוון. וכל מה שיכולתי לחשוב עליו היה, "כמה חבל שהוא לא שומע את כל זה כשהיה עדיין חי".

ניגשתי לאסטבן ולחשתי, "איזה בזבז של מילים, חבר". הוא הסכים איתי.

לא יכולתי להירדם באותו לילה. חשבתי, אם יקרה משהו לאסטבן או לי, איך הוא ידע מה חשבתי עליו? רציתי להגיד עליו דברים נפלאים. דברים שלא אמרתי לו בפנים ארבעים שנה. ואם הוא ילך מהעולם, איך הוא ישמע אותם? גם אם אני אלך לפניו, גם אז הוא לא ישמע אותם. לא חבל?

לקח לי שבוע לכתוב את הטקסט, זה היה קשה, לא בגלל חוסר מילים, אלא בגלל שהיה לי מוזר להודות בדברים האלה בפני עצמי. כזה חבר יש לי?

שלחתי לו הודעה: "אסטבן, יום שלישי במקום הקבוע שלנו. אני צריך להקריא לך משהו". התשובה שקיבלתי: "עוד לא ויתרת על החלום שלך להיות משורר, תרח זקן?"

נפגשנו באותו שולחן פינתי קבוע בקפה, הוצאתי את הדף. הידיים שלי רעדו קצת.

"פדרו, מה זה הנייר הזה?"

"ההספד שלך. אני קורא לך את זה עכשיו, כי אני לא מתכוון לבזבז את המילים האלה ביום שלא תוכל לשמוע אותי יותר".

"יפה, יפה, חברי המשוגע. אני רואה שכבר יצאת מדעתך." הוא לגלג עליי.

"אולי תשתוק עכשיו ותקשיב?"

קראתי את ההספד שם, במקום הישן הזה שהגיש לנו קפה כבר עשרות שנים. קראתי הספד לגבר שהיה מאוד חי, וזז על כיסאו בחוסר נוחות ככל שהתקדמתי.

הזכרתי לו את דלי המלט שהוא היה התאונה הכי טובה בחיי. הזכרתי לו כשהגיע בשתיים לפנות בוקר בגשם כי המכונית שלי התקלקלה על הכביש. איך אחרי הגירוש שלי הוא קפץ לבית שלי כל לילה במשך שלושה חודשים, בלי לשאול אפילו פעם אחת 'מה שלומך' כמו שכולם שואלים. הוא רק הביא את קופסת הדומינו או דיבר איתי על ויכוחי הילדים שלו. הוא ידע שאני לא רוצה רחמים. הייתי זקוק לקול של חבר.

המשכתי להקריא לו - שהוא האיש הכי מצחיק שאני מכיר למרות שהבדיחות שלו הן חרא. שהוא היה אבא טוב יותר ממה שהוא חושב שהוא. שאשתו צדיקה ושהוא צריך לדעת שבלעדיו, הייתי אדם הרבה יותר גרוע.

הוא לא הסתכל עליי. הוא נעץ מבט בקפה שלו. החזיק את הלסת צמודה. פני אבן, כמו שאנחנו הגברים עושים כשהרגשות מציפים אותנו. אנחנו מעדיפים לבלוע זכוכית מאשר להזיל דמעה מול מישורו.

כשסיימתי היה שקט ארוך, ואז הוא לגם את הקפה שלו ונהם: "הטאקו עליך. וגם הקפה".

זו הייתה התגובה שלו. מושלם! כי גברים כמו אסטבן לא אומרים "גם אני אוהב אותך". הם אומרים "היום אתה משלם את החשבון". אבל כבר ברחוב, ליד תחנת המשאיות, הוא חיבק אותי. זו לא הייתה אחת מאותן טפיחות מהירות על הגב. זה היה חיבוק אמיתי. בערך 30 שניות. ואף אחד מאיתנו לא רצה להרפות ראשון.

ואז הוא לחש לי באוזן: "אל תחשוב אפילו לקרוא את זה בהלוויה שלי. ליום הזה אני רוצה שתכין חומר חדש".

אז תחשבו על זה. לפרחים אין אוזניים. התכריכים לא יודעים לצחוק או להסמיק. תגידו את הדברים הטובים עכשיו. במטבח, ברחוב, בעבודה, עם קפה ביד או בלי. העיקר שתגידו. זה ירגיש מוזר, "להספיד" בן אדם בעודו בחיים, אבל כשהוא כבר לא יהיה בחיים הוא הרי לא יוכל לשמוע אתכם. תקריאו להם את הדברים הטובים שאתם חושבים עליהם בזמן שהם עדיין יכולים להחזיר לכם חיבוק.

איזו חברות מקסימה. הלואי שהייתה לי אחת כזאת.
ואם לכם יש - שמרו עליה.
לא בטוח שצריך לקרוא הספד, לא להיסחף, אבל בהחלט להגיד את הדברים הטובים, שיידעו שאתם יודעים.

עיבוד מספרדית לעברית – חמדה גלעד ©

